Kommissorium:

Arbejdsgruppe om kommunalt-regional etablering af et børne- og ungehjem

1. Baggrund

Der er blandt kommunerne i Rammeaftale Sjælland identificeret udfordringer med at finde egnede tilbud til børn og unge med omfattende og komplekse støttebehov. Det gælder særligt anbringelsesforløb, som kræver høj normering, specialiserede kompetencer og individuelt tilpassede rammer.

Næstved Kommune har rejst behovet for at undersøge mulighederne for fælles offentlig kapacitet til denne målgruppe. Initiativet omfatter blandt andet afdækning af kommunernes behov, dialog med Region Sjælland om etablering og drift samt modeller for deling af anlægsudgifter og økonomisk risiko.

På mødet i Direktør- og chefforum den 18. september 2026 var der opbakning til at nedsætte en arbejdsgruppe om kommunalt-regional etablering af døgn- og botilbud med særligt fokus på børne- og ungehjem. Drøftelsen fremhævede behovet for et fælles datagrundlag, fleksible løsninger, geografiske hensyn og adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Arbejdsgruppen nedsættes som led i princippet *"Fælles om døgn- og botilbud"*. Kommissoriet godkendes af Implementeringsgruppen for de tre fælleskommunale principper, som også fungerer som arbejdsgruppens overordnede styregruppe. Næstved Kommune varetager projektledelsen.

Arbejdet forventes iværksat i november/december 2026 og tilrettelægges i flere faser med et tydeligt beslutningspunkt mellem den indledende behovsafdækning og den efterfølgende projektmodning.

2. Formål

Arbejdsgruppens formål er at udarbejde et beslutningsklart grundlag for kommunalt-regional etablering af et børne- og ungehjem til børn og unge, hvis behov ikke kan imødekommes i eksisterende tilbud.

Arbejdet skal tage afsæt i dokumenterede behov og beskrive en løsning, der:

- Sikrer egnede, specialiserede og fleksible rammer for målgruppen.
- Understøtter faglig kvalitet, kontinuitet og sammenhæng i anbringelsesforløbene.
- Er økonomisk bæredygtig og organisatorisk gennemførlig.
- Fordeler ansvar, kapacitetsadgang og økonomisk risiko tydeligt mellem de deltagende parter.

Regional etablering og drift skal undersøges som en mulighed, men den konkrete rollefordeling mellem kommunerne og Region Sjælland fastlægges på baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger og efterfølgende beslutninger.

3. Leverance

Arbejdet gennemføres faseopdelt. Første leverance er et kort, kvalitetssikret behovs- og principoplæg, som gør det muligt for Implementeringsgruppen at beslutte, om arbejdet skal videreføres, justeres eller afsluttes.

Kun hvis der træffes beslutning om videreførelse, udarbejdes et samlet beslutningsoplæg med businesscase og anbefaling.

Det samlede beslutningsgrundlag udarbejdes efter behov og beslutning i Implementeringsgruppen og skal på det relevante tidspunkt indeholde:

- Dokumentation for behov, foreløbig målgruppeafgrænsning og et overslag over kapacitetsbehov.
- En overordnet beskrivelse af mulige tilbudskoncepter og de vigtigste faglige forudsætninger.
- En indledende vurdering af relevante alternativer, herunder udvidelse eller specialisering af eksisterende offentlige tilbud.
- Overordnede økonomiske overslag og de væsentligste økonomiske risici i den indledende fase. Mere detaljerede anlægs- og driftsberegninger udarbejdes i forbindelse med den videre bearbejdning og konkretisering af løsningen, hvis arbejdet videreføres.
- Mulige samarbejds-, ejer- og driftsmodeller samt principper for finansiering, risikodeling og adgang til pladser, hvis projektet videreføres.
- Identifikation af væsentlige juridiske og godkendelsesmæssige forudsætninger; dybere juridisk afklaring gennemføres efter behov som led i den videre bearbejdning og konkretisering af løsningen, hvis arbejdet videreføres.
- En overordnet realiseringsplan med nødvendige afklaringer, beslutninger og administrativ og politisk forankring.

I den indledende fase skal relevante alternativer belyses på et overordnet niveau. Hvis behovsafdækningen viser, at et nyt børne- og ungehjem ikke er den mest hensigtsmæssige løsning, skal arbejdsgruppen anbefale en alternativ kapacitetsmodel eller foreslå, at projektet afgrænses anderledes.

Ved afslutningen af den indledende fase forelægges behovsbillede, foreløbig målgruppe, kapacitetsbehov, alternativer og overordnede risici for Implementeringsgruppen med henblik på beslutning om videre spor.

Detaljeret projektering, fuld businesscase, færdigforhandling af bindende aftaler og indhentning af myndighedsgodkendelser indgår ikke i leverancen, medmindre Implementeringsgruppen har besluttet at videreføre arbejdet, og at nødvendige ressourcer er tilvejebragt.

4. Opgaver

Arbejdsgruppens opgaver fordeles mellem faserne nedenfor. Opgaverne i fase 2 og de efterfølgende faser igangsættes kun efter beslutning om videreførelse.

- Fase 1 – Behovsafdækning og principiel vurdering: Sammenstille eksisterende data og afdække kommunernes aktuelle placeringsudfordringer, forventede efterspørgsel og relevant eksisterende kapacitet.
- Foretage en foreløbig afgrænsning af målgruppen og beskrive de behov, som ikke umiddelbart kan imødekommes i eksisterende tilbud.
- Undersøge relevante alternativer på et overordnet niveau, herunder videreførelse af eksisterende praksis samt udvidelse eller specialisering af offentlige tilbud.

- Udarbejde et foreløbigt overslag over kapacitetsbehov og økonomisk størrelsesorden samt identificere væsentlige faglige, organisatoriske og juridiske risici.
- Indhente indledende tilkendegivelser om interesse fra kommuner og Region Sjælland uden at forudsætte økonomiske tilsagn eller bindende deltagelse.
- Fase 2 – Afgrænsning og valg af videre spor: Forelægge behovsbillede, foreløbig målgruppe, alternativer, kapacitetsbehov, risici og ressourcebehov for Implementeringsgruppen.
- På baggrund af Implementeringsgruppens beslutning afgrænse det videre arbejde og fastlægge, hvilke specialistkompetencer der er nødvendige.
- Fase 3 – Videre bearbejdning og konkretisering af løsningen, hvis arbejdet videreføres: Udvikle relevante tilbudskoncepter og undersøge samt vurdere bemanding, fysiske rammer, samt samspillet med skole, sundhed, psykiatri og øvrige specialiserede miljøer/indsatser.
- Udarbejde businesscase og nærmere analyser af anlægs- og driftsøkonomi, finansiering, belægningsrisiko, samarbejds- og organisationsmodeller samt juridiske og godkendelsesmæssige forhold.
- Udarbejde anbefaling og overordnet realiseringsplan.

Eksisterende kommunale opgørelser, spørgeskemabesvarelser og relevante data fra Fællespostkassen RS17-pladser kan anvendes, hvor de kan kvalificere grundlaget og begrænse dobbeltarbejde.

5. Afgrænsning

Arbejdsgruppen vedrører etableringsgrundlaget for en kapacitetsløsning til børn og unge med omfattende og komplekse støttebehov, hvor eksisterende tilbud ikke kan imødekomme behovet. Den skal ikke gennemføre en generel analyse af hele børne- og ungeområdet eller den samlede tilbudsvifte.

Arbejdsgruppen træffer ikke bindende beslutninger om investeringer, finansiering, ejerskab, drift eller konkrete anbringelser. Godkendelse af kommissoriet og deltagelse i arbejdsgruppen indebærer ikke i sig selv en økonomisk forpligtelse.

Arbejdet er selvstændigt i forhold til arbejdsgruppen om lånepuljen. Der skal ske relevant koordinering om data, samarbejdsmodeller og eventuelle finansieringsmuligheder, men denne arbejdsgruppes leverance er ikke en lånepuljeansøgning.

6. Organisering

Styregruppe

Implementeringsgruppen for de tre fælleskommunale principper fungerer som overordnet styregruppe. Implementeringsgruppen:

- Godkender kommissorium, arbejdsplan og væsentlige ændringer i projektets afgrænsning.
- Følger fremdrift, ressourcer og risici.
- Tager stilling til arbejdsgruppens anbefalinger og videre forelæggelse i relevante fora.

Projektledelse

Næstved Kommune udpeger en projektleder med ansvar for fremdrift, koordinering, kvalitetssikring og afrapportering til Implementeringsgruppen.

Projektlederen udarbejder ved opstart en enkel arbejds- og ressourceplan med faser, opgaver, ansvar, leverancer og beslutningspunkter. Planen skal begrænse dobbeltarbejde og sikre, at specialistressourcer kun inddrages, når der er et konkret behov.

Deltagere og specialistkompetencer

Der indhentes tilkendegivelser om deltagelse fra interesserede kommuner og Region Sjælland. Arbejdsgruppens sammensætning afklares med henblik på at sikre både myndigheds- og driftsperspektivet samt de nødvendige kompetencer.

Hver deltagende organisation udpeger en fast repræsentant, der kan indhente oplysninger, kvalificere arbejdsgruppens produkter og sikre lokal ledelsesmæssig forankring.

Specialistkompetencer tilvejebringes fra de deltagende kommuner og Region Sjælland efter behov og fase. Det omfatter blandt andet:

- Børne- og ungefaglig myndigheds- og tilbudskompetence.
- Specialpædagogik, drift og faglig ledelse.
- Økonomi, takster, anlæg og ejendomme.
- Jura, organisationsformer og samarbejdsaftaler.
- Data, kapacitetsplanlægning og rekruttering.

Projektlederen kan etablere tidsafgrænsede underarbejdsgrupper til konkrete opgaver. Rammeaftalesekretariatets understøttelse og den lokale projektsekretariatsbistand aftales ved opstart. Organiseringen bygger på samme princip om faste repræsentanter, adgang til specialistkompetencer og mindre projektgrupper som i kommissoriet for lånepuljen, se bilag 'Arbejdsgruppe om fælleskommunal ansøgning til lånepuljen 2028-2030.

7. Mandat og beslutningsveje

Arbejdsgruppen har mandat til at indhente og sammenstille relevante oplysninger, udvikle løsningsforslag og udarbejde businesscase og beslutningsoplæg.

Arbejdsgruppen kan inddrage specialistkompetencer fra deltagende organisationer og indlede afklarende dialog med relevante myndigheder og samarbejdspartnere. Eventuelle udgifter til ekstern bistand kræver særskilt godkendelse og aftale om finansiering.

Anbefalinger og væsentlige afklaringsbehov forelægges Implementeringsgruppen. Implementeringsgruppen tager stilling til videre behandling i Direktør- og chefforum, Styregruppen for Rammeaftale Sjælland, K17 og KKR samt relevante regionale fora.

Bindende beslutninger om deltagelse, økonomi, etablering og drift træffes af de berørte kommuner og Region Sjælland efter deres gældende kompetence- og delegationsregler.

8. Tidsplan og milepæle

Arbejdet forventes iværksat i november/december 2026. Tidsplanen er faseopdelt, så der træffes beslutning om videreførelse, før der igangsættes omfattende projektmodning.

Periode	Fase og milepæl
Før opstart	Godkendelse af kommissorium samt indhentning af tilkendegivelser om deltagelse.
November–december 2026	Fase 0: Opstart. Udpegning af projektleder og deltagere samt godkendelse af enkel arbejds- og ressourceplan.
Januar–februar 2027	Fase 1: Behovsafdækning, foreløbig målgruppe, kapacitetsbehov, eksisterende alternativer og overordnede risici.
Februar 2027	Beslutningspunkt: Implementeringsgruppen beslutter, om arbejdet skal videreføres, justeres eller afsluttes.
Marts–april 2027	Fase 2: Afgrænsning af det valgte spor og udvikling af relevante tilbudskoncepter på overordnet niveau.
April–juni 2027	Fase 3: Udarbejdelse af businesscase, samarbejdsmodel og nødvendige juridiske og økonomiske afklaringer.
August 2027	Samlet beslutningsoplæg forelægges Implementeringsgruppen til godkendelse og stillingtagen til videre administrativ og politisk behandling

Tidsplanen er foreløbig og forudsætter adgang til relevante eksisterende data og de nødvendige ressourcer. Implementeringsgruppen tager stilling til videreførelse efter fase 1 og godkender eventuelle justeringer. Tidsplan for selve etableringen fastlægges først som led i en eventuel senere projektmodning.

9. Rapportering

Projektlederen afrapporterer ved afslutningen af hver fase og ved behov for ledelsesmæssig afklaring. Rapporteringen tilpasses fasen og omfatter kun de oplysninger, der er nødvendige for det aktuelle beslutningspunkt.

Rapporteringen skal efter den relevante fase omfatte:

- Fremdrift i forhold til arbejdsplan og leverancer.
- Behovsbillede, målgruppe og mulige kapacitetsløsninger.
- Deltagende parters interesse og væsentlige forbehold.
- Økonomiske, juridiske, faglige og organisatoriske risici.
- Ressourcebehov og spørgsmål, der kræver Implementeringsgruppens stillingtagen.

10. Succeskriterier

Arbejdsgruppen har opfyldt sit formål, når der foreligger beslutningsgrundlag og kvalitetssikret grundlag for videre projektmodning.

Beslutningsgrundlaget skal i fase 1:

- Dokumentere behovet og foretage en foreløbig målgruppeafgrænsning.
- Beskrive kapacitetsbehov og relevante eksisterende alternativer.
- Angive økonomisk størrelsesorden samt væsentlige risici og forbehold.
- Beskrive interesse blandt relevante parter og pege på mulige næste skridt.
- Levere en businesscase, en realistisk samarbejds- og finansieringsmodel samt en beskrivelse af nødvendige godkendelser og beslutninger (jf. også leverancerne, der fremgår af tidsplanen)".

Bilag:

- Kommissorium: Arbejdsgruppe om fælleskommunal ansøgning til lånepuljen 2028-2030